

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉદ્ધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

સંદર્ભ: યુનિવર્સિટી કાર્યાલયના તા.૧૨-૦૮-૨૦૨૩, પરિપત્ર ક્રમાંક : એસ./હોમસાયન્સ/પરિપત્ર/૨૩૬૮૨/૨૦૨૩

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન બી.એ. હોમસાયન્સ વિષય ચલાવતી તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ થી અમલમાં આવેલ બી.એ. હોમસાયન્સ વિષયના સેમેસ્ટર ૧ અને ૨ ના Major, Minor, MDC નાં અભ્યાસક્રમ અંગે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયનાં તા.૧૨-૦૮-૨૦૨૩, પરિપત્ર ક્રમાંક : એસ./હોમસાયન્સ/પરિપત્ર/૨૩૬૮૨/૨૦૨૩ થી પરિપત્રિત કરવામાં આવેલ જેમાં બી.એ. હોમસાયન્સ સેમ.૨ નાં MDC નાં Introduction to Medicinal Plants પેપરનાં ગુણાંકનમાં સુધારો કરવામાં આવેલ છે, જે હોમસાયન્સ વિષયની અભ્યાસ સમિતિના ચેરમેનશ્રીએ બોર્ડવતી મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને ભલામણ કરેલ જે ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાના અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખા વતી મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણને એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૨૪/૧૨/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૩૫૩ થી એકેડેમિક કાઉન્સિલ વતી મંજૂર કરવા આપેલ સત્તાની રૂએ માનનીય કુલપતિશ્રી ધ્વારા મંજૂર કરેલ છે. જેની આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : ઓથોરીટીઝ/હોમસાયન્સ/પરિપત્ર/૩૦૮૩/૨૦૨૫
તા.૦૩-૦૨-૨૦૨૫

કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન બી.એ. હોમસાયન્સવિષયની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારું.

૨) અધ્યક્ષશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

..... જાણ સારું.

NEW EDUCATION POLICY 2020
VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
F.Y.B.A.(HOME SCIENCE) SEMESTER-2
MULTI DISCIPLINARY COURSE (MDC-2)
INTRODUCTION TO MEDICINAL PLANTS
Effective from- June 2024 -2025

Total credits-04

Theory-3 credits (3 periods/week)

Theory-External-35 Marks

Internal-35 Marks

Practical- 1 Credit (2 Periods/week)

Practical- External-15-Marks

Internal-15 Marks

FOCUS:- Use of plants and plant products is common practice in every household. They are used for various purpose. Quite a few spices and common plants are also used as medicine. In facts it is the heritage of India. This course aims to rekindle the interest of educated graduates into this period practice using available material at household or at the doorsteps.

COURSE CONTENT

THEORY

UNIT-1 Study of following plants for their medicinal uses:

1.1. Underground parts :

- A. Ashwagandha: *Withania somnifera*
- B. Licorice : *Glycyrrhiza glabra*
- C. Adu, Sunth : *Zingiber officilis*
- D. Haldi : *Curcuma longa*
- E. Shatavari : *Asparagus racemosus*
- F. Grlic : *Allium sativum*

1.2 Bark and Stem:

- A. Arjunchhal : *Terminalia arjuna*
- B. Saragavo : *Moringa oleifera*
- C. Taj: *Cinnamon zilenicum*
- D. Hadsakal: *Cissus quandran gularis*

UNIT-2 study of following plants for their medicinal uses:

- 2.1. Leaves
 - A. Ardusi : *Justica adhatoda*
 - B. Kumarpathu : *Aloe vera*
 - C. Brahmi: *Centella asiatica*
 - D. Tulsi : *Ocimum sanctum*
 - E. Nagod : *Vinex negundo*
 - F. Ankado : *Calotropis gigantea*
 - G. Jasud : *Hibiscus rosasinensis*
 - H. Marigold: *Calendula officinalis*
 - I. Neem: *Azadiracta indica*
- 2.2. Fruits and seeds :
 - A. Amla : *Emblica officinalis*
 - B. Harde : *Terminalia chebula*
 - C. Baheda : *Terminalia bellirica*
 - D. Variali(Fenugreek) : *Foeniculum vulgare*
- 2.3. Panchag
 - A. Bhangaro : *Eclipta alba*
 - B. Bhoiringani : *Solanum xanthocarpum*

UNIT-3 Preparation of the following:

- 3.1. Churna
- 3.2. Mukhvaas
- 3.3. Kwath
- 3.4. Avaleha
- 3.5. Sharbat
- 3.6. Goolkand

UNIT-4 Diseases and uses of herbs: causes, sign & symptoms and uses of herbs in below diseases:

- 4.1. Diabetes
- 4.2. Anemia

PRACTICALS: -

1. Identification of medicinal plant parts mentioned in theory syllabus and their medicinal uses:

2. Preparation of the following:

A. Churna – Trifala (Harde, Baheda Amla)

Trikatu (Sunth, Mari, Pepper)

B. Mukhvas: Drakshadivati, Variali & Tal

C. Kwath : Method in general

D. Avaleha: Chyavanprasha

E: Sharbat: Health drink –1. Aloe vera , 2. Fennel

F. Goolkand: Rose

MARKING SCHEME: -

1. Identify and mention medicinal uses of medicinal plants parts as per theory syllabus. 3 marks
(6 Specimen)
 2. Preparing as mentioned below (any one) 7 marks
 - A. Churna
 - B. Mukhvas
 - C. Kwath
 - D. Avaleha
 - E. Sharbat
 - F. Goolkand
 3. Vice Voce 2 marks
 4. Journal 3 marks
- Total -15 marks

REFERENCES:

1. A Text Book of Botany - A. C. Datta
2. Cell Biology – De Roberties
3. Cytology - Rustogy
4. Cell Structure and functions – Loeny A. and Sarkerly
5. Manual of Botany Practicals –D.A.Apsungikar
6. A Text Book of Botany For F.Y.B.Sc. – Popular Publications, Surat
7. શાસ્ત્રી શંકર દાજી પદ (૨૦૦૮) આર્ય ભિષેક (૨૮ મી આવૃત્તી) સસ્તુ સાહિત્ય વર્ધક કાર્યાલય,અમદાવાદ
8. શાહ મ્હાસ્કર અને પરબીયા (૨૦૦૫) પ્રાથમિક સ્વાસ્થ્યમાં વનસ્પતિ ઔષધો સમન્વય /વિનોબા આશ્રમ , ગોત્રી, વડોદરા-૩૯૦૦૨૧
9. પરબીયા અને પાઠક (૨૦૦૨), આપણી વન ઔષધી , માનવ વિકાસ સંસ્થાન, સુરત-૩૯૫૦૦૭
10. પરબીયા, પરબીયા અને શેઠ (૨૦૧૧) દાદીમાના નુસકા, સાહિત્ય સંગમ, સુરત.
11. નિઘટ્ટ આદર્શ પૂવાધ, બધાલાલ ગ. વૈદ પ્રકાશક આત્માનંદ સરસ્વતી આર્યુવેદિક સહકારી ફાર્મસી લીમીટેડ , સુરત
12. વનસ્પતિ વૈભવ અને તેના કામના ઉપયોગ ડૉ.અર્યના ત્રિવેદી, ડૉ. વિષ્ણુ ત્રિવેદી , ગુજરાત પુસ્તકાલય સહાયક સહકાળી મંડળી લિ. મોતીભાઈ અમિન માર્ગ, સંસ્થા વસાહત, રાવપુરા, વડોદરા